

Даница Маринковић*

ХАШКИ ТРИБУНАЛ И ИГНОРИСАЊЕ ЧИЊЕНИЦА И ДОКАЗА

У поступку који се водио пред Хашким трибуналом против Слободана Милошевића, марта и фебруара 2005. године, сведочила сам као сведок одбране, у вези са појединим догађајима који су њему стављани на терет, а који су мени непосредно били познати с обзиром на функцију истражног судије у Окружном суду у Приштини.

Другом **измењеном оптужницом** Тужилаштва Хашког трибунала, предмет број. ИТ–99–37–ПТ, **тачком 93**, на терет Милошевићу стављено је следеће: средином 1996. године, „УЧК“¹ је организовала нападе уперене пре свега против полицијских снага Србије и од тада, и током читаве 1997. године, полицијске снаге Србије узвраћале су силовитим акцијама тамо где се претпостављало да се налазе базе „УЧК“ и њихови припадници на Косову.

У вези са овом тачком оптужнице, била сам спремна, и о томе сам понудила бројне писане доказе, да сведочим за догађаје, на основу којих је Хашки трибунал могао утврдити да је на просторима Косова и Метохије стварано непријатељско удружење, и то 1990. године па надаље (од стварања илегалног МУП-а, терористичке организације „Ослободилачка војска Косова“, која је вршила бројне терористичке нападе у којима су убијани припадници МУП-а, припадници војске, цивили, Срби и друго неалбанско становништво), а све у циљу изазивања осећаја несигурности код грађана, и као коначан циљ — путем насиља — отцепљење дела територије Србије, стварање независне државе и припајање те државе Републици Албанији.

На основу предложених писаних доказа, које сам им доставила, Хашки суд је могао утврдити чињенице да напади припадника терористичке банде „УЧК“ нису били усмерени само против полицијских снага већ и на грађане (Србе, Албанце, који нису прихватили да се укључе у ту организацију, и на остало неалбанско становништво које је живело на Космету), на објекте војске и полиције, објекте где су били смештене избеглице из Републике Срп-

---

* Истражни судија Општинског суда у Приштини, КиМ, водила велики број истрага терористичких активности у Покрајини.

¹ Једна фракција косовских Албанаца која се организовала у групу познату под „УЧК“, а која је заговарала кампању оружане побуне и насилног отпора српским властима.

ске и из Крајине, као и на цивилне објекте (трговинске радње и кафиће које су држали Албанци).

Међутим, Претресно веће Хашког трибунала није прихватило да о овим догађајима сведочим, те се моје сведочење ограничило само на сведочење о случају Рачак. Бројни писмени докази су уврштени у доказни материјал, а да ли су икад цењени, то ми није познато.

Приказ предмета у којима сам као истражни судија спроводила истрагу по захтеву овлашћеног окружног јавног тужиоца Приштина, за кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из чл. 136 ст. 2 у вези са кривичним делом угрожавања територијалне целине из чл. 116 ст. 1 КЗ СРЈ и кривично дело тероризам из чл. 125 кажњиво по чл. 139 ст. 1 КЗ СРЈ.

Након завршене истраге, списи предмета достављени су Окружном јавном тужиоцу на даљу надлежност, који је подигао оптужницу, и након завршеног главног претреса донета је првостепена осуђујућа пресуда и изречене су казне затвора. Поједини предмети су по жалби прослеђени Врховном суду Србије у Београду у којима је донета другостепена судска одлука.

I. Истрагу сам спроводила у предмету КИО. бр. 161/94 против 88 окривљених, због основане сумње да су починили кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из чл. 136 ст. 1 и 2 КЗ СРЈ (ко ствара банду, заверу, групу или друго удружење лица, ради вршења кривичних дела из чл. 114 до 119 ст. 2 овог закона казниће се затвором најмање пет година, а ко постане припадник неког удружења из става 1 овог члана казниће се затвором најмање једну годину), а у вези чл. 116 ст. 1 КЗ СРЈ (ко учини дело управљено на то да се силом или противуставним путем отцепи неки део територије СФРЈ или да се део те територије припоји другој држави казниће се затвором најмање пет година).

Након завршене истраге Окружни јавни тужилац подигао је оптужницу против 72 лица, од којих након завршеног главног претреса, 69 лица је оглашено кривим за наведено кривично дело и изречена им је казна затвора.

Пресудом К. бр. 29/95 од 17.07.1995. године оглашено је кривим 69 лица (имена са ближим подацима наведена су у пресуди на страни 2 до 11), зато што су у периоду од 1991. године па до лишења слободе 21. 11. 1994. године на Косову и Метохији стварали удружење, припадали истом и припремали да противуставним путем покушају да угрозе уставно уређење СРЈ и територију Космета, отцепе од СРЈ и формирају засебну државу или припоје Р.Албанији, на тај начин што су на иницијативу илегалне владе „Р. Косова“ после извршених припрема и консултација, током 1992. године радили на формирању илегалног МУП-а РК и у оквиру њега службе јавне и државне безбедности, територијално формиране на нивоу центра безбедности у свим већим градовима у Покрајини, те ангажовали већи број људи — бивших радника Покрајинског СУП-а са циљем организовања рада овог парамилицијског састава и постављали их на одговарајућа места, радили на прибављању оружја за наоружавање својих припадника, прибављали тех-

ничка и друга средства, као што су ручне радио станице, компјутери, а све са задатком да се прати деловање легалних државних органа, посебно МУП-а и Војске, пратили кретање њихових јединица и радника, прикупљали податке о њиховим активностима, наоружању, техничкој опремљености и бројном стању, вршили опсервације њихових локација и правили процене њиховог деловања у ванредним околностима, стварали сопствену сарадничку и информаторску мрежу, пратили кретање криминала, прикупљали податке и са истим преко билтена информисали председника Р. Косова, Владу и Председника скупштине Р. Косова, планирали предузимање и других мера и радњи из надлежности МУП-а, ради ометања и паралисања његовог и рада других државних органа у правцу стварања услова за остварење напред наведеног коначног циља (страна 11 горе наведене пресуде).

У току доказног поступка утврђено је да је делатност окривљених која је утврђена на основу њиховог казивања у истрази и на главном претресу и на основу материјалних доказа, била усмерена на формирање МУП-а „Р. Косова“ а не на делатност синдикалног карактера, како су хтели да представе. Даље, да су уз претходну иницијативу и налог Владе Р. Косова претходно формирали уже језгро МУП-а Косова, ком језгро је припадао један број окривљених, а потом формирали седам центара безбедности који су обухватили Приштину, Кос. Митровицу, Гњилане, Урошевац, Пећ, Ђаковицу и Призрен, да су ради упознавања терена према Македонији ради одређивања путних праваца за пребацивање наоружања одлазили у село Дренова Глава, где су се састајали и, уз помоћ топографске карте, обилазили путне правце где би пролазили камионима којима би преносили оружје из Албаније, да су се поједини од оптужених састајали са Бујером Букошијем, који је био председник Владе Косова у иностранству, и то у Албанији, ради даљег договарања (страна 97 па до стране 103 горе наведене пресуде).

На основу материјалних доказа — обавештења, билтена, информација и сл. утврђује се да су о свему обавештавали Владу Р. Косова, везано за збивања и догађаје на Космету. Даље, да су преузимали активности на организовању сарадничке мреже, те су ангажовали људе, као информаторе, пратили кретање јединица Војске Југославије, припадника МУП-а РС. Исти су поседовали ручне радио станице и пратили комуникације МУП-а РС и Војске, на основу чега се може закључити да то није синдикална организација која својим члановима даје такве задатке, како су то хтели да представе. Своје сараднике су означавали посебним шифрама (пример П-101, П-103 и сл.). Прикупљене информације су се сливале у Центру Приштина, као руководећем сабирном центру за све информације са Космета и даље из тог центра су слате ткз. Влади Р. Косова, и то шифроване. Шифрована су била како места одакле пристижу информације, тако и лица која шаљу те информације. (пример шифроване информације на страни 104, први пасус и остали пасуси и на страни 106 пример какве су све информације прикупљали и слали). Конкретно, један пример информације број 12 од 06. 03. 1993. године, где се наводе имена лица која помажу српској власти: Имер Љеку, Идриз Никшољи, помиње се реч Курт, даље се помиње да су ова лица виђана у

Станици полиције како разговарају са српском полицијом. Напомена: 29. 06. 1994. године убијен је Имер Љеку, о чему постоји записник о увиђају истражног судије Кри. бр. 76/94; 13. 12. 1998. године убијен је поштар Мустафа Куртај, о чему постоји записник о увиђају од стране истражног судије Кри. 18/98.

Даље, у доказном поступку је утврђено да су овакве и сличне информације пронађене код оптужених, преко 180, чија садржина указује да је делатност оптужених била усмерена на формирање и рад МУП-а и да њихова делатност није имала синдикални карактер. (На пример, ради једна информација је садржала податке о кретању Неџета Хоџе, официра војне службе, што указује на то да не може бити речи о синдикалном, већ о оперативном полицијском раду — страна. 108 горе наведене пресуде.) Доказним поступком је утврђено, да је њихов рад на формирању илегалног МУП-а обухватао и ангажовање лица у својству криминалистичког техничара, који су били задужени ручном радио станицом на којој су биле одређене фреквенције за праћење јединице МУП-а на подручју Приштине, Подујева, Липљана и осталих места. Криминалистички техничар је имао задатак да буде присутан на увиђају, да сачини фотодокументацију и скицу лица места, везано за неки догађај за који му је наложено да изађе на лице места. (Примери: информације на страни 114 наведене пресуде и примери што се тиче прикупљања информација и подношења кривичних пријава, страна 122.)

Имајући у виду како појединачну, тако и свеукупну делатност оптужених, суд је утврдио да су оптужени у периоду од 1991. па до лишења слободе до краја 1994. године на територији Космета стварали удружење, припадали му и припремали да покушају да противуставним путем угрозе уставно уређење СРЈ и територије Космета отцепе од СРЈ и формирају засебну државу или припоје Албанији, на тај начин што су на иницијативу илегалне владе Р. Косова, након извршених припрема и консултација током 1992. године радили на формирању илегалног МУП-а Р. Косова и у оквиру њега службе јавне и државне безбедности и седам центара на Космету и преузимали задатке како је то описано за сваког посебно у самој пресуди. О свим збивањима и догађајима на Космету, а у оквиру наведених седам центара, обавештавали су тзв. председника Владе Косова, председника Републике и Скупштине, и то управо преко Билтена који су сачињавали на основу прикупљених података и информација. (Што се тиче Билтена, број и датум наведени су на страни 129, задњи пасус, горе наведене пресуде.)

Као доказни материјал који је изведен на главном претресу, а који је одузет од оптужених у виду компјутерских дискета које су очитане, утврђују се чињенице које су битне, а које се односе на њихов илегални рад на формирању илегалног МУП-а, као и списак и врста наоружања, муниције и униформи, листа лица и објеката у којим је смештено оружје

Наведеном пресудом оптужени су оглашени кривим да су у саизвршилаштву починили кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из чл. 136 ст. 2 у вези са кривичним делом угрожавање територијалне целине из чл. 116 ст. 1 КЗ СРЈ.

Чињенично стање било је утврђено увидом у све доказе који су повезани у једну логичну целину, с обзиром на биће кривичног дела из чл. 136 ст. 1 у вези чл. 116 ст. 1 КЗ СРЈ.

ПРИЛОГ: Оптужница ОЈТ-а Приштина Кт. бр. 191/94 од 07.04.1995. године, пресуда Окружног суда Приштина К.бр. 29/95 и 38/95 и пресуда Врховног суда Србије у Београду КЖ I бр. 726/96.

II. Прва група против које сам спроводила истрагу због кривичног дела тероризма из чл. 125, а кажњиво по чл. 139 ст. 1 КЗ СРЈ (ко из непријатељских побуда према СФРЈ изазове експлозију, пожар или предузме другу опште опасну радњу или акт насиља којима може да се створи осећање личне несигурности код грађана или групе грађана, казниће се затвором најмање пет година) била је у кривичном предмету К. бр. 37/97, где је:

Оптужено 15 лица (од којих је 12 било у бекству), а тројица лишена слободе од тренутка када су приведени истражном судији **БЕСИМ РАМА** од 29. 09. 1996. године, **ИДРИЗ АСЛАНИ** од 04. 10. 1996. године и **АМНИ НУРА** од 29. 09. 1996. године. У бекству су били **АДЕМ ЈАШАРИ, ЈАКУП НУРА, ФАДИЉ КАДРИЈУ, НУРЕДИН ЉУШТАКУ, САХИТ ЈАШАРИ, РАФЕТ РАМА, САМИ ЉУШТАКУ, ИЉАС КАДРИЈУ, РЕЦЕП СЕЛИМИ, ХАШИМ ТАЧИ, ЗЕНОН КАДРИЈУ** и **АЛИЈА ЈАНУЗИ**.

Оптужени су због кривичног дела **тероризам из чл. 125 КЗЈ** — што су почев од 1992. године, након свог боравка у Албанији, где су војно обучавањем заједно са припадницима албанске армије под командом њених старешина, сви оптужени на територији општине Србица формирали непријатељско терористичко удружење, које је деловало на подручју Косова и Метохије са намером да предузму организоване и координиране акте насиља, инспирисане политичким мотивима и усмерене на угрожавање уставног уређења и безбедности СРЈ, са крајњим циљем да се територија Космета и друге области насељене припадницима албанске националне мањине отцепе од СРЈ и формира засебна држава, а затим припоји Албанији, приступили наоружању и у ту сврху прибавили већу количину оружја — аутоматске пушке, снајперске пушке, пиштоље, муницију, ручне бомбе, тромблонске мине и друга експлозивна средства и разну војну опрему, од чега су део добили од албанске армије, затим су се редовно обучавали у руковању ватреним оружјем и вежбали гађање из њега, одржавали илегалне састанке, најчешће у селу Доњи Преказ, на којима су се договарали, припремали и планирали извршење оружаних терористичких акција на територији општина Косовска Митровица, Глоговац, Вучитрн и Србица и после овако извршених припрема предузимали акте насиља на територији ових општина, по претходном договору координирано са припадницима удружења из других места, који су такве акте континуирано и истовремено извршавали на територији Космета, па су нападали ватреним оружјем и бомбама објекте, возила, и припаднике МУП-а РС, објекте Војске Југославије и објекте у којима су смештена избегла лица, при чему су, са умишљајем лишили живота четири лица и покушали да лише живота још 16 лица, чиме је створено осећање несигурности код грађана,

после чега је од стране организације издато 29 саопштења у којима је она под називом „УЧК“ преузела одговорност за предузете терористичке акте, па су:

У ноћи између 13. и 14. маја 1993. године, по претходном договору, припремили оружану терористичку акцију у близини пружног прелаза на уласку у Глоговац. Наоружани аутоматском пушком, пиштољем и ручним бомбама, поставили су заседу у грмљу поред пута, у непосредној близини пружног прелаза, где су сачекали да у моменту проласка возила МУП-а отворе ватру из аутоматских пушака и лише живота лица у возилу, до чега није дошло због тога што у наведеном временском периоду, колико су били у заседи, то возило није наишло (страна 4. под I и тачка 1 — пресуде К. бр. 37/97).

Доказ: Изјаве оптужених **Бесима Рама** и **Авни Нура**, датих код истражног судије који су саслушавани по захтеву за спровођење истраге (страна 26 поменуте пресуде).

Дана 22. 05. 1993. године наоружани аутоматским пушкама поставили су заседу у грмљу поред пута на пружном прелазу на уласку у Глоговац, из које су око 22.40 часова отворили рафалну ватру на милиционере треће смене ПЈМ Глоговац, који су се налазили у службеном моторном возилу марке „ивеко“ — комби рег. број М–615155, којом приликом су од више десетина испалених пројектила погинули Небојша Ђорђевић и Звонко Јевтић, тешке телесне повреде задобили Зоран Илић, Сениша Видосављевић, лаке телесне повреде су задобили Мирољуб Миленковић, Предраг Перчић и Бојан Младеновић, док су милиционери Савет Гаши и Милан Стефановић остали неповређени, после чега су се повукли са лице места.

Докази: Записник о увиђају са лица места Кри.бр. 66/93 од 22. 05. 1993. године, извештај о криминалистичко-техничком прегледу лица места, где је на простору између пружног насипа и жита пронађена 41 чаура, девет чаура је пронађено на самом путу, 32 трага од пројектила, седам чаура од пушчаних метака, девет чаура од пушчаних метака пронађено у првом жбу-ну и 20 чаура од пушчаних метака у близини другог и трећег жбуна, увидом у фотодокументацију из које се виде оштећења на службеном возилу марке „ивеко“—комби, изјаве саслушаних сведока — оштећених милиционера, извршен увид у обдукциони записник, потврда о привремено одузетим предметима, налаз и мишљење вештака балистичара и изјаве саслушаних оптужених Бесима Рама и Авни Нура у истрази (страна 27, 28, 29, 30 и 31 горе поменуте пресуде).

Дана 11. 02. 1996. године, по претходном договору, наоружани аутоматском пушком, пиштољем и ручним бомбама, састали су се на улазу у Вучитрн, отишли до објекта средње школе у Вучитрну и у спаваоници број 4 у којој су била смештена избегла лица, активирали и кроз прозорско стакло убацили две ручне бомбе, кинеске производње, које нису експлодирале, а који је напад изведен временски координирано са нападима других терористичких група исте организације, истог дана у Приштини, Косовској Митро-

вици, Пећи, Подујеву и Сувој Реци, на објекте у којима су се у моменту напада налазила избегла лица из бивших југословесних република (страна 5, под III, тач. 1, горе наведене пресуде).

Докази: Записник о увиђају са лица места Окружног суда у Косовској Митровици Кри. бр. 9/96 од 12. 02. 1996. године, налаз и мишљење вештака балистичара у вези са вештачењем нађене експлозивне направе — две ручне бомбе, изјаве саслушаних сведока у истрази који су били смештени у поменутом објекту, као и на основу изјаве оптуженог Идриза Асланија, дате код истражног судије у току истраге (страна 32 пресуде).

4. Дана 22. 04. 1996. године у Кос.Митровици, испод надвожњака на магистралном путу Приштина–Рожаје, наоружани поставили су заседу поред пута, па су око 21.20 часова отворили ватру на службено возило полиције марке „југо скала 55“, рег. бр. М–617–917, којом приликом су из ватреног оружја испалили пројектиле од којих је погинула Драгана Нешић — лице које је спровођено на издржавање казне, а милиционер Слободан Дудић задобио лаке телесне повреде, а нису повређени милиционер Драган Борисављевић и Драгана Лугоњић — друго лице које је спровођено на издржавање казне. Након тога су напустили место заседе, а овај напад је изведен временски координирано са нападима других терористичких група исте организације, истог дана на припаднике МУП-а и грађане српске националности у Дечанима, Штимљу и Пећи, у којима су четири лица лишена живота, а три рањена (страна 6, под IV, тач. 1 наведене пресуде).

Докази: Записник о увиђају истражног судије Окружног суда у Кос. Митровици Кри.бр. 19/96 од 23. 04. 1996. године, увид у фотодокументацију везану за оштећења на службеном возилу и пронађене чауре и пројектили на лицу места, саслушање сведока, налаз вештака судске медицине, обдукциони записник л.бр. 46/96 од 23. 04. 1996. године, налаз и мишљење комисије вештака Завода за испитивање и жигосање ручног ватреног оружја и муниције из Крагујевца број 203 од 11. 03. 1997. године и изјаве оптужених Бесима Раме и Авнија Нуре, датих код истражног судије у истрази (страна 33, 34 и 35, наведене пресуде).

5. Дана 17. 06. 1996. године, на магистралном путу Кос. Митровица — Пећ, у близини ЈКП „Водовод“ у насељу Шипоље у Кос.Митровици, наоружани поставили су заседу поред пута, те су отворили ватру на службено возило МУП-а марке „југо скала 55“, рег. бр. М–618–422, којом приликом је од испалених пројектила погинуо полицајац Предраг Ђорђевић, а милиционер Зоран Вукојчић задобио тешку телесну повреду, након чега су се повукли, а овај напад је изведен временски координирано са нападима других терористичких група, исте организације, истог дана на припаднике и објекте МУП-а у Лужану и претходне ноћи у Подујеву, у којима су једном лицу нанете тешке телесне повреде (страна 7, под V, тач. 1).

Докази: Записник о увиђају истражног судије Окружног суда у Кос.Митровици Кри.бр. 30/96 од 18. 06. 1996. године, фотодокументација са лица места из које се виде оштећења на службеном возилу, саслушање оштећеног

— сведока, налази и мишљења вештака судске медицине, обдукциони записник л.бр. 75/96 од 18. 06. 1996. године, налаз и мишљење комисије вештака балистичара Завода из Крагујевца број 203 од 11. 03. 1997. године и изјаве оптужених Бесима Раме и Авнија Нуре, датих приликом саслушавања у току истраге (страна 36, 37, 38, 39 и 40 наведене пресуде).

6. Дана 27. 09. 1996. године у Вучитрну, по претходном договору, око 20,50 часова из улице Емин Дураку у Вучитрну, активирали и бацили у круг касарне Војске Југославије „Милош Обилић“ ручне боме М–75, које су експлодирале и довеле у опасност животе војника у касарни и нанеле велику материјалну штету, а напад је изведен координирано са нападима других терористичких група исте организације, истог дана на објекте у којима су смештена избегла лица у Глоговцу и објекте и припаднике МУП-а у Подујеву и Руднику (страна 7, под VI, тач. 1, горе наведене пресуде).

Докази: Записник о увиђају истражног судије Окружног суда у Кос.Митровици Кри.бр. 41/96 од 28. 09. 1996. године, налаз и мишљење вештака балистичара и изјаве оптуженог ИДРИЗА АСЛАНИЈА, саслушаног у истрази (страна 40 и 41 горе наведене пресуде).

7. Авни Нур — оптужен је због кривичног дела неовлашћено држање ватреног оружја и муниције и експлозивних материја из чл. 33 ст. 3 у вези са ст. 2 и 1 Закона о оружју и муницији, тако што је у периоду од 1994. године па до краја септембра 1997. године у својој кући у селу Преловац неовлашћено држао ватрено оружје, муницију, већу количину распрскавајућег оружја и оружје велике разорне моћи, чије држање грађанима уопште није дозвољено, и то један пиштољ марке ЦЗ М–57, кал. 7,62 mm, 76 пушчаних метака истог калибра, 14 пиштољских метака истог калибра, три аутоматске пушке кал. 7,62 mm, шест ручних бомби кинеске производње и три тромблонске мине, што је све пронађено приликом претреса његове куће, а он је у својој одбрани код истражног судије испричао одакле му то оружје (страна 8, под VII, и страна 41 и 42, горе наведене пресуде).

Прилог: Пресуда Окружног суда Приштина К. бр. 37/97 од 11. 07. 1997. године и пресуда Врховног суда Србије у Београду КЖ I –703/98 од 12. 03. 1999. године.

Да се ради о терористичкој банди и да су напади вршени из политичких мотива са циљем да се угрози уставно уређење СРЈ и отцепи део њене територије, указују чињенице које су утврђене у току истраге, а после и на главном претресу, а то су:

— сви напади који су извели оптужени извршени су на објекте и припаднике МУП-а Републике Србије, Војске Југославије, као и на објекте где су смештена лица избегла из бивших југословенских република.

Део напада који се стављају на терет оптуженима изведени су истовремено са нападима које су предузимале друге терористичке банде у другим местима на Космету тако што је постојала координација између свих тих напада, као и свест код оптужених о томе да припадају широј терористичкој банди, што се може утврдити и из њихових изјава датих у том правцу. После

свих ових напада издато је 29 саопштења, под називом „УЧК“ у којим саопштењима је ова банда преузела одговорност за извршене нападе, инспирисане политичким мотивима — са циљем да се Космет „ослободи од окупатора“.

У току истраге, на основу изјава оптужених, а и изведених доказа, утврђује се да су припадници терористичке банде „УЧК“ били криминалци и разбојници, у ком правцу говори и чињеница да после отварања ватре — пуцања из ватреног оружја, и то увек из заседе, нису кретали у напад на састав полиције коју су напали, већ су брзо напуштали место заседе, према унапред изабраним правцима, а најчешће одлазили у најближа села, где су сакривали оружје и пресвлачили се у цивилна одела. Заседе су постављали на путевима и прилазима насељеним местима. Други облик деловања био је постављање разних минско-експлозивних препрека.

У градским срединама примењивали су разноврсна дејства: постављање и активирање експлозивних направа, бацање ручних бомби на угостиољске објекте, оружане нападе на цивиле, отимање цивила (Срба, Црногораца, Албанаца, Рома), убијање, масакрирање, држање у заточеништву, а тиме су хтели да унесу страх и упуте поруку средини где живе, да ако не напусте Космет или не прихвате њихове циљеве, сваки такав може да буде мета напада и злостављања. Албанци који нису одобравали њихово насиље присилно су мобилисани у „УЧК“, да присилно приме оружје и учествују у терористичким акцијама.

III. У предмету КИО. бр. 18/97 спроводила сам истрагу против 21 лица која се стављало на терет кривично дело тероризам из чл. 125 кажњиво по чл. 139 ст. 1 КЗ СРЈ, од којих су тројица била у бекству. Након завршене истраге подигнута је оптужница КТ.бр. 25/97 од 25. 07. 1997. године, донета првостепена пресуда К–68/97 од којих су 19 оглашена кривим, изречена им је казна затвора, а двојица су ослобођени оптужбе. По жалби списи предмета су били на разматрању код Врховног суда Србије у Београду као другостепеног, који је донео пресуду КЖ I –1428/98.

У овом предмету су обухваћени догађаји који се односе на напад на објекте и припаднике МУП-а Републике Србије.

1. — У ноћи 31. 08. 1996. године, нападнута је зграда Одељења милиције у селу Клиничина, на коју је испаљена тромблонска мина ознака ТГСЧ 7005ВК, која је експлодирала у близини објекта и изазвала опасност за живот дежурних милиционера ЈАГОША ШИМУНА, МИЛОРАДА АРМУША, БОРИСЛАВА КОЗИЋА и МИЛЕТА ЂУРИЋА (страна 5 под редни број 2, оптужнице Окружног јавног тужилаштва Приштина КТ. бр. 25/97 од 25. 07. 1997. године).

2. — Дана 03. 08. 1996. године око 02.00 часа после поноћи, извршен је напад на зграду Одељење милиције у Орлану, на који је бачена ручна бомба која није експлодирала, а истовремено је пуцано из аутоматске пушке, која терористичка акција је изведена истовремено са акцијама других група

исте организације, истог дана на објекте и припаднике МУП-а у Приштини, Подујеву, Лужану и Крпимеју (страна 9, тачка бр. 4, наведене оптужнице).

3. — Дана 28. 08. 1996. године, око 02.40 часова ујутру, извршен је терористички напад на зграду Одељења милиције у селу Челопек, на тај начин што су из ватреног оружја отворили ватру у правцу тог објекта, активирали и на објекат бацили две ручне бомбе и тиме довели у опасност животе дежурних милиционера Радојице Никчевића, Радојка Арсенијевића, Саше Радојчића и Дејана Дрљевића (страна 9, тач. бр. 1, горе наведене оптужнице).

4. — Дана 15. 11. 1996. године изведена је терористичка акција око 20.30 часова, на објекат Одељења милиције у селу Рзњић, тако што је из аутоматских пушака отворена ватра на објекат, који је погођен са више пројектила, те је на тај начин са спољне и унутрашње стране оштећена зграда, а истовремено доведени у опасност животи дежурних милиционера Миодрага Отовића, Јовице Перића, Мирка Арсенијевића и Милета Дашића (страна 6, под тач. 5, наведене пресуде).

Организација УЧК је такође извршила и низ напада који би се могли сврстати у следеше категорије:

(1) Напади на избегличке објекте

Дана 06. и 07. маја 1995. године, извршена је терористичка акција у ноћи у избегличком насељу „Јунику“, на тај начин што је постављен експлозив у насељу од чијег дејства су оштећене две куће, док у трећој, где је постављен експлозив није дошло до активирања (страна 5, под тач. 2, наведене оптужнице).

Дана 08. 08. 1996. године, око 23.15 часова, извршена је терористичка акција на избегличко насеље у изградњи у селу Бабалоћ, где је постављен експлозив у три куће и у једној грађевинској машини, када је експлозив активиран, објекти су оштећени и нанета је велика материјална штета (страна 6, под тач. 3, наведене оптужнице).

Дана 05. 05. 1996. године, око 02.20 часова ујутру, у близини баракe код „Бране“ на Батлавском језеру, где су смештена избегла лица, покушано је активирање експлозива, а пошто то није успело, отворена је рафална ватра из аутоматске пушке, са циљем да се изазове страх и паника код лица настањених у тим баракама (страна 9, под тач. 1, наведене оптужнице).

Дана 05. 09. 1995. године, око 20.40 часова, бачена је ручна бомба на објекат средњошколског центра у Подујеву, где су смештена избегла лица, чиме је изазвана опасност по живот лица која су била смештена у том објекту (страна 9, под тач. 2, горе наведене оптужнице).

Дана 22. 09. 1995. године, око 22.00 часа, изведена је терористичка акција, на тај начин што је бачена ручна бомба на објекат учитељске школе у Приштини, где су смештена избегла лица, чиме је изазвана опасност по њихове животе (страна 9, под тач. 3, наведене оптужнице).

Дана 11. 09. 1996. године, на подручју Дечана, на месту зв. Ереничке шуме, извршена је терористичка акција, на тај начин што је постављен експлозив на трактору Исмета Маљока — кооперанта ЈП „Србија шуме“, те када је експлозив активиран, уништио је његов трактор, а тиме су хтели да заплаше њега, као и друге кооперанте овог предузећа (страна 6, под тач. 4 горе наведене оптужнице).

(2) Напад на угоститељски објекат

Дана 22. 04. 1996. године извршен је терористички напад на угоститељски објекат „Чакор“ у Дечанима, у коме се окупљају припадници српске и црногорске националности, тако што је око 20.30 часова отворена ватра из аутоматских пушака на прозоре објекта, активирана и на објекат бачена ручна бомба, којом приликом су погинули Благоја Окука, Ђорђе Драгић и Стана Радусиновић, а тешко рањен Бранко Бабић, и приликом повлачења са лица места пуцали су у локал Авдуља Ђикока, како би се створио утисак да су извршиоци припадници српске националности, који је напад извршен истовремено са нападима других терористичких група, исте организације, у Штимљу, Косовској Митровици и Пећи, у којима су још два лица лишена живота и три рањена (страна 5, под ред. бр. 1 наведене оптужнице).

(3) Планирање да се изврши ликвидација више лица припадника МУП-а и цивила (Срба и Албанаца)

Крајем 1993. године постављена заседа у близини бране на Батлавском језеру са намером да из заседе отворе ватру на службено возило МУП-а и лише живота Средоја Радовића, милиционера ОУП Подујево, али пошто возило није наишло, до извођења ове терористичке акције није дошло.

Децембра месеца 1996. године планирана је ликвидација Фадиља Суљевића, инспектора СУП-а Приштина, те су дужи временски период пратили његово кретање, и наоружани постављали му заседе. До реализације ове терористичке акције није дошло, а касније је ово лице приступило терористичкој банди „УЧК“ која је деловала на подручју Подујева и против њега је, као и против групе припадника терористичке банде са тог подручја била спроведена истрага због кривичног дела тероризам и, након завршене истраге, подигнута оптужница.

У пролеће 1996. године планирана је ликвидација Момчила Пелевића, радника ЦРДБ Приштина, и Рамиза Љекуа, сина Имера Љекуа, који је ликвидиран дана 29. јуна 1994. године, а иначе је радио као портир у општини Глоговац, па је у вези са овим догађајима истражни судија Окружног суда Приштина извршио увиђај, дана 29. 06. 1994. године.

Октобра месеца 1996. године планирана је ликвидација Трајка Рогановића, милиционера Одељења милиције Ораховац, а новембра месеца исте године ликвидација Шукрија Краснићија из села Острозу (ликвидација овог лица планирана је и 1998. године у вези са истрагом која је спроведена про-

тив браће Мазреку за тероризам у селу Малишево и на брдо Клечка (страница 12, ред. бр. 1 наведене оптужнице).

Планиран је напад на објекат Одељења милиције у Глоговцу, и то септембра месеца 1996. године, али до извођења ове терористичке акције није дошло због неспоразума око места где је требало да се нађу извршиоци (али овај напад је извршен дана 11. 11. 1998. године, за који сам извршила увиђај и о чему је сачињен записник Кри. бр. 203/98, којом приликом је пуцано на објекте ОМ Глоговац, Пошту и кућу полицајца Ђори Џафера — страна 13, ред. бр. 1 наведене оптужнице).

Дана 16. 01. 1997. године извршен је терористички напад постављањем експлозије „аутомобил-бомба“ којом приликом су претрпели тешке телесне повреде ректор Приштинског универзитета Радивоје Павловић и возач Никола Лалић (поводом овог догађаја извршила са увиђај на лицу места и сачинила записник под Кри. бр. 6/97).

У вези са свим овим догађајима, подигнута је оптужница против 21 оптуженог, од којих су тројица била у бекству, која оптужница је подигнута након спровођења истраге у предмету КИО. бр. 18/97. Оптужница је подигнута против: **Најта Хасанија, Агрона Тољаја, Арифа Вокшија, Хасана Зенељија, Терима Кељмендија, Адријана Краснићија, Аљмана Незирија, Агима Маколија, Хамзе Пандаја, Аслана Селимија, Ећрема Кастратија, Исака ШАбанија, Бисљима Зогаја, Иљира Гашија, Јануса Земелија, Алија Ђулићија, Демира Лимаја, Агима Хуљаја, Селима Љокаја, Хајдина Раме и Незира Зогаја, због кривичног дела тероризам из чл. 125 КЗЈ.**

Донета је првостепена пресуда казне затвора, а двојица су ослобођена оптужбе.

Прилог: Оптужница КТ. бр. 25/97 од 25. 07. 1997. године

Другостепена пресуда КЖ I –1428/98 од 22. 04. 1999. године

IV. У предмету Ки. бр. 143/98, као истражни судија спроводила сам истрагу против окривљених **Љуана и Бекима Мазреку**, обојица из села Малишево, те је након завршене истраге против истих подигнута оптужница КТ–55/99 од 14. 03. 2001. године, због извршеног **кривичног дела тероризам из чл. 125 КЗЈ кажњиво по чл. 139 ст. 2 КЗЈ**, зато што су Љуан, марта месеца, а Бекима маја месеца 1998. године у селу Малишево, постали припадници терористичке банде под називом „ЉУМИ“, као дела терористичке организације која је себе називала „Ослободилачка војска Косова“ па су, у намери угрожавања уставног уређења и безбедности СРЈ, предузели акте насиља, којима је створено осећање несигурности код грађана. То су чинили на тај начин што је првоокривљени Љуан, са другим припадницима банде, учествовао у нападу на град Ораховац, у периоду од 17. до 22. 07. 1998. године, приликом којег су убијени мештани Анђелко Костић и Рајко Николић, а истовремено киднаповано 43 лица, која су најпре одведена у Малишево, а затим заједно са отетим лицима из других места у село Клечка — СО Липљан и тиме чинили групу од око 100 киднапованих људи, где су најпре му-

чени, и где је Љуан силовао једну девојчицу српске националности, старости између 12 и 15 година, а једном дечаку старости од око осам година, одсекао уво, док је Беким силовао више женских особа српске националности, након чега су њих двојица заједно са још 18 пипадника банде, извршили масовно стрелјање мучених и масакрираних лица, умишљајно лишавајући их живота.

У вези са овом оптужницом, Окружни суд у Нишу, дана 18. 04. 2001. године донео је пресуду **К-110/99**, којом је огласио кривим Љуана и Бекима Мазреку, због кривичног дела тероризам из чл. 125 кажњиво по чл. 139 ст. 2 КЗЈ, и за ово кривично дело их је осудио на **казну затвора у трајању од по 20 година**.

У жалбеном поступку, Врховни суд Србије у Београду, решењем **КЖ I 993/01 од 24. 12. 2002. године**, укинуо је првостепену пресуду и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање (обојица су били у притвору и након укидања првостепене пресуде, и налазили су се у КПЗ Ниш). Кривични поступак против ових лица још увек траје, није окончан, а у међувремену су на основу **одлуке Владе Републике Србије 26. марта 2002. године**, заједно са још 350 Албанаца, пребачени на Космет, и пуштени на слободу, те од тада, па до дан данас, никад се нису одазвали судском позиву на суђење.

Прилози: Записници о испитивању окривљених КИ. бр. 142/98, записници о увиђају са лица места дана 28. 08. 1998. године, првостепена пресуда К. бр. 110/99 и другостепена пресуда КЖ I 993/01.

У вези са случајем Клечка, у поступку истраге окривљени Љуан и Беким Мазреку у својој одбрани су, између осталог, навели да је командант „УЧК“ у Малишеву био **Фатмир Лимај**, против кога се у Хагу водио поступак у периоду када сам и ја била у Хагу да сведочим, и зато сам хтела да суду предочим доказе које могу искористити у поступку против овог лица, међутим, није ми омогућено да сведочим о случају Клечка.

V. У кривичном предмету **К-197/99**, спроводила сам истрагу против окривљеног **АЛБИНА КУРТИЈА**, из Приштине, због кривичног дела **удруживање ради непријатељске делатности из чл. 136 ст. 1 КЗЈ у вези са кривичним делом тероризам из чл. 125 КЗЈ, кажњиво по чл. 139 ст. 3 КЗЈ** (био је председник непријатељског удружења Независна унија студената), те му се стављало на терет да је 01. 10. 1997. године, 29. 10. 1997. године и 30. 12. 1997. године организовао демонстрације за независност Косова, затим организовао курс прве помоћи и добровољног давања крви за припаднике УЧК и учесовао у организовању конференција на којима је износио циљеве банде УЧК, а августа месеца 1997. године приступио је непријатељском удружењу УЧК, и то као секретар политичког представника те банде Адема Демаћија, присуствовао састанцима у селима Драгобиље и Ликовац, на којима се одлучивало о судбини полицајаца МУП-а РС, војника ВЈ и цивила, које је отела банда УЧК, и таквим општеопасним радњама створено је осећање несигурности код грађана.

Против овог лица подигнута је оптужница **КТ. бр. 59/99 од 27. 10. 1999. године** и донета је првостепена пресуда **К. бр. 197/99 од 13. 03. 2000. године**, којом је Албин Курти оглашен кривим и изречена му је **казна затвора у трајању од 15 година**, у коју му се урачунало и време проведено у притвору од 27. 04. 1999. године.

Напомена: Против ове пресуде окривљени Албин Курти се није жалио, пресуда је постала правноснажна и исти је био на издржавању казне затвора у КПД Ниш, али је 2002. године, заједно са осталим притвореницима пребачен на Космет, пуштен да се брани са слободе и преостали део казне није издржао (данас је и даље политички активан у Приштини, али сада организује демонстрације против представника УН, УНМИКА и КФОРА).

Прилог: **Првостепена пресуда К. бр. 197/99.**

Напади на припаднике МУП-а и њихове објекте, напади на цивиле Србе и Албанце и напади на угоститељске објекте чији су власници Албанци

Поводом ових терористичких напада сам, као истражни судија, извршила увиђај на лицу места, заједно са осталим члановима екипе за увиђај. Та екипа је била етнички мешовита, јер су у њеном саставу била и службена лица Албанци.

1. Записник о увиђају од 16. 01. 1997. године Кри. бр. 6/97, где је активирана експлозија „аутомобил-бомба“, којом приликом су повређени ректор Приштинског универзитета Радивоје Паповић и возач Лалић Никола.

2. Записник о увиђају од 18. 11. 1997. године под Кри.бр. 118/97, поводом терористичког напада на Ђамиља Гашија и Ељмија Бубљакуа, обојица из села Коморане, којом приликом су обојица повређени, на њих је пуцано из аутоматског оружја (повређени Ђамиљ Гаши је био директор фирме „Јукодреница“ из Глоговца и савезни посланик).

3. Записник о увиђају од 29. 11. 1997. године, под Кри. бр. 120/97, када је извршен терористички напад на Далипа Дуголија из села Петраштица, општина Штимље, који је био запослен у Земљораничкој задрузи у истом селу, на кога је пуцано из аутоматског оружја и који је од задобијених повреда преминуо.

4. Записник о увиђају од 12. 01. 1998. године, под Кри. бр. 2/98, када је извршен терористички напад у Штимљу на зграду у којој су смештене породице седам полицајаца који раде у Полицијској станици Штимље.

5. Записник о увиђају од 12. 01. 1998. године, под Кри. бр. 3/98, поводом напада у којем је погинуо шумар Сејди Муја из села Градице, општина Глоговац (био је запослен у ЈП „Србија шуме“ Шумско газдинство Приштина — секција Глоговац).

6. Записник о увиђају од 27. 01. 1998. године, под Кри. бр. 8/98, а у вези са баченом експлозивном направом у дворишту куће у Урошевцу у којој је као подстанар живео Рајко Додер, радник СУП-а Приштина.

7. Записник о увиђају од 28. 01. 1998. године, под Кри. бр. 9/98, а у вези са баченом мином из ручног бадача на кућу у којој је живела породица Драгомира Спасића у селу Сибовац општина Обилић.

8. Записник о увиђају од 13. 02. 1998. године, под Кри. бр. 18/98, у вези са нападом у којем је погинуо поштар Мустафа Куртај из села Горње Обриње општина Глоговац (био запослен као поштар радне јединице ПТТ Глоговац).

9. Записник о увиђају од 15. 02. 1998. године, у вези са терористичким нападом на радника трафостанице „Електро Косова“ у селу Старо Чикатово, Ника Абдулаха из Гладног Села, којом приликом је погинуо.

10. Записник о увиђају од 14. 04. 1998. године, под Кри. бр. 38/98, а у вези са баченом бомбом на зграду Друге полицијске станице — Одељење „Врањевац“ Приштина, којом приликом је причињена материјална штета на објекту и повређен је полицајац Будимир Спасић.

11. Записник о увиђају од 12. 05. 1998. године, под Кри. бр. 49/98, када је извршен терористички напад на припаднике СУП-а Приштина у ул. Љуботенска бр. 17 и 17а, приликом претреса куће и дворишта власника Исмета Гашија, којом приликом је пронађена велика количина оружја и друга војна опрема, а што је све побројано у самом записнику. Овом приликом је повређен полицајац Светислав Петровић.

12. Записник о увиђају од 08. 08. 1998. године, под Кри. бр. 123/98, а поводом бачене експлозивне направе у двориште породице Бугујевци у селу Бресје, општина Косово Поље, где је причињена материјална штета на објектима.

13. Записник о увиђају од 27. 08. 1998. године, под Кри. бр. 133/98, а у вези са баченом експлозивном направом у двориште где се налази зграда Америчког информативног центра у Приштини, насеље Драгода, ул. Подгоричка бр. 4, којом приликом је причињена материјална штета на објекту.

14. Записник о увиђају од 11. 09. 1998. године, под Кри. бр. 156/98, а у вези са терористичким нападом на раднике Управе прихода, општина Штимље у селу Кошаре, општина Урошевац, којом приликом је погинуо Сениша Михајловић.

15. Записник о увиђају од 03. 11. 1998. године, под Кри. бр. 188/98, а у вези са терористичким нападом на Сопу Фехмија, село Грацко, општина Липљан, на кога је отворена ватра из ватреног оружја, којом приликом је повређен.

16. Записник о увиђају од 09. 11. 1998. године, под Кри. бр. 201/98, у вези са терористичким нападом на зграду Одељења полиције у селу Малишево и убијених полицајаца Илије Вујовишевића и Дејана Дјатљофа.

17. Записник о увиђају од 11. 11. 1998. године, под Кри. бр. 203/98, а у вези са терористичким нападом извршеним на објекте ОУП-а Глоговац, Поште и куће у којој живи полицајац Џафер Ћори, којом приликом су повређени полицајци Славко Амићић и Срђан Стевановић; објектима је нанета велика материјална штета, јер је пуцано из ватреног оружја различитог калибра.

18. Записник о увиђају од 18. 12. 1998. године, под Кри. бр. 225/98, а у вези са пронађеним лешем Бојанић Звонка из Велике Слатине, код места зв. „Царева Чесма“, општина Глоговац, којег су претходно отели терористи, а после тога убили и бацили на асфалтни пут (приликом вршења увиђаја на лицу места су били присутни и представници ОЕБС-а).

19. Записник о увиђају од 13. 01. 1999. године, под Кри. бр. 11/99, а у вези са пронађеним лешем НН мушкарца код места зв. „Царева Чесма“, општина Глоговац, који леш је касније идентификован; ради се о лицу Браниславу Секулићу, а кога су убили припадници терористичке банде (и овом увиђају су били присутни представници ОЕБС-а).

20. Записник о увиђају од 01. 02. 1999. године, под Кри. бр. 29/99, а у вези са терористичким нападом на породицу Јетулахуа Зумерија у селу Горње Годанце, општина Штимље, где је на породицу отворена ватра из ватреног оружја и повређена су два члана породице (Јетулахов брат Шућери је отет јуна месеца 1998. године и не зна, шта се са њим десило), увиђају су присуствовали представници верификационе мисије.

21. Записник о увиђају од 05. 02. 199. године, под Кри. бр. 33/99, поводом терористичког напада на кафе-бар „Ардино и Анда“ у Приштини, чији је власник Гзим Кастрати, где је причињена материјална штета. Увиђају су присуствовали представници ОЕСЦ-а.

22. Записник о увиђају од 06. 02. 1999. године, под Кри. бр. 34/99, у вези са терористичким нападом код места Мале пијаци у Приштини, којом приликом су изгубила животе три лица албанске националности (увиђају су присуствовали представници ОЕБС-а).

23. Записник о увиђају од 28. 02. 1999. године, под Кри. бр. 53/99, у вези са терористичким нападом на патролу полиције Полицијске станице Качаник, којом приликом је погинуо командир Богољуб Сталетовић, а тешко рањена четири полицајца.

24. Записник о увиђају од 22. 02. 1999. године, под Кри. бр. 46/99, поводом терористичког напада у којем су настрадали Гафур и Дритон Љока из села Паливодице, месна заједница Ђенерал Јанковић, општина Качаник. На њих је отворена ватра из аутоматског оружја (увиђају су присуствовали представници ОЕБС-а).

25. Записник о увиђају од 27. 02. 1999. године, под Кри. бр. 51/99, у вези са извршеним терористичким нападом на службено возило полиције, на које је пуцано из заседе на магистралном путу Приштина–Глоговац код места Велика Слатина — село Ђурђевица, којом приликом је погинуо један полицајац, а три полицајца су задобила тешке телесне повреде (увиђају су присуствовали представници ОЕБС-а).

26. Записник о увиђају од 21. 03. 1999. године, под Кри. бр. 75/99, поводом терористичког напада на припаднике полиције Прве полицијске станице у Приштини; на службено возило је пуцано из ватреног оружја, којом приликом су повређена четири полицајца која су подлегла повредама, а лакше је повређен један полицајац док је један полицајац прошао без повреда.

27. Записник о увиђају од 22. 03. 1999. године, под Кри. бр. 78/99, у вези са терористичким нападом у кафићу „Коха“ у Приштини, чији је власник Рамиз Баља, којом приликом је погинуо Аринит Кељменди, а повреде су задобиле Јасмина Јаха и Агим Баља.

28. Записник о увиђају од 22. 03. 1999. године, под Кри. бр. 79/99, поводом терористичког напада у кафићу „Нецик“ у Приштини, чији је власник Агрон Љумези, којом приликом је погинула Деонора Љутоли, а тешке телесне повреде су задобили Ведат Бахтри и Дардан Јашари.

29. Записник о увиђају од 21. 03. 1999. године, под Кри. бр. 74/99, а у вези са извршеним терористичко-диверзионог напада испред пружног прелаза на месту преко реке Дреница на улазу у Глоговац, у селу Поклек, оштећења на самом мосту настала су приликом активирања експлозивне направе.

30. Записник о увиђају од 30. 06. 1998. године, под КИО. бр. 119а/98, а у вези са повређивањем Иљбера Топалија из села Гребно, општина Урошевац, који је био приведен код истражног судије ради испитивања, а дао се у бекство, скочивши кроз прозор канцеларије бр. 3 истражног судије Округног суда у Приштини.

31. Записник о увиђају од 11. 05. 1999. године, под Кри. бр. 118/99, извршеном у Старом Грацку, општина Липљан, где су од НАТО авијације погинула три лица, док су три лица задобила тешке телесне повреде.

Случај Рачак

Овај случај био је директан повод за агресију НАТО-а на СРЈ, и у оптужници против Слободана Милошевића био му је стављен на терет, у поступку који се водио пред Хашким трибуналом, а налази се такође и на тзв. Косовској оптужници из 1999. године, којом су били обухваћени представници војног и државног врха (Милутиновић, Шаиновић, Ојданић, Павковић, Лазаревић и Лукић).

Као истражни судија, а у вези са догађајем који се десио у Рачку дана 15. јануара 1999. године, када су погинули припадници терористичке банде УЧК, као дежурни истражни судија, спровела сам истражне радње, прику-

пила доказе и извела бројна вештачења, и на основу свега тога је утврђено да су припадници УЧК (40 њих) страдали искључиво од ватреног оружја док су трчали или били у покрету, у рову или поред њега. На њима није било никаквих других трагова, насилних повреда задобијених ни пре ни после смрти, нити трагова било којег другог оружја или оруђа.

На основу извршене обдукције (коју обдукцију су вршили вештаци за судску медицину — патолози, у сарадњи са патолозима из Белорусије и Финским тимом вештака, који су дали јединствени закључак. Тај закључак је гласио да су припадници УЧК у Рачку страдали, односно били убијени у борби, и то искључиво ватреним оружјем (на основу праваца канала рана и праваца уласка и изласка пројектила, искључена је била могућност стрељања). Стручњаци су такође искључили да се ту радило о масакру над недужним цивилима.

У вези са случајем у Рачку сведочила сам као сведок одбране у поступку пред Хашким трибуналом, који се водио против Слободана Милошевића, и након мог сведочења и сведочења професора др Славише Добричанина, овај део је избачен из првобитне оптужнице против Слободана Милошевића, а није разматран ни у поступку који се водио у тзв. Косовској оптужници.

Прилог: Записници о увиђају са лица места од 15. 01, па закључно са 18. 01. 1999. године.

Хашки трибунал никада није узео у обзир податке који су му прослеђивани о убијаним и несталим Србима на Космету, па ни у случајевима који су се водили против Рамуша Харадинаја и Фатмира Лимаја.

Danica Marinković

HOW THE HAGUE TRIBUNAL IGNORES FACTS AND EVIDENCE

Before being engaged as a witness on behalf of the defense, the author, who was an investigative judge in Priština, Kosovo and Metohija, prior to the NATO bombing and military takeover of the province in 1999, was interviewed on several occasions by ICTY Prosecution personnel in their attempt to solicit her testimony as a witness in relation to the well known Račak episode. The author presented to ICTY Prosecution investigators voluminous documentary evidence about violent acts perpetrated by the so-called “Kosovo Liberation Army” against civilians and government personnel. Her evidence was met with indifference and she was told to focus on Račak where, as it happens, the author and her investigative team were the first on the scene after the famous incident occurred. Apparently realizing that her account of what happened in Račak did not match Prosecution expectations, ICTY investigators never called her as a witness to give her evidence in court. Several pre-1999 war court cases, in which the author participated as an investigator, are discussed to show the violent nature of the “Kosovo Liberation Army” and its disregard for the lives of innocent civilians.

Даница Маринкович

ИГНОРИРОВАНИЕ ФАКТОВ И ДОКАЗАТЕЛЬСТВ ТРИБУНАЛОМ В ГААГЕ

До того как меня пригласили выступить свидетелем обороны, меня несколько раз приглашали из Трибунала в Гааге давать свидетельские показания в случае Рачак в белградской канцелярии Трибунала исследователю из Ирландии, гдину Келли.

И тогда, в очередной раз, я пыталась исследователю презентовать факты и доказательства о событиях на Косово и Метохии с 1990 года до бомбардировок в 1999 году, связанных с террористическими нападениями со стороны бандитов, которые себя называли освободительная армия Косово «УЧК», для того, чтобы на основании моего свидетельствования и доказательств они пришли к выводу, что «УЧК» на территории Косово и Метохии предпринимала насильственные действия над гражданским населением, над полицией и армией- все это ради создания атмосферы отсутствия безопасности. В итоге они бы стали уезжать с Косово, а конечной целью было насильственным путем отрезать часть территории Сербии, провозгласить независимость или присоединиться к Албании.

Исследователь из Канцелярии прокурора не был заинтересован даже в том, чтобы выслушать меня, не говоря уж о том, чтобы принять предложенные доказательства. Заявление мое относилось к случаю Рачак и рассказала я правду, которую я установила на месте, проводя обзор места происшествия. Моим заявлением он не был доволен и в результате меня не пригласили выступить свидетелем обвинения в Гааге.

Своими показаниями я хотела Трибуналу в Гааге доказать, что государство Сербия посредством государственных институтов (МВД, Прокуратура, Суд) предпринимало законом предусмотренные и дозволенные действия и в рамках своих полномочий возбуждало уголовные дела против совершителей уголовных дел, нацеленных против конституционного устройства СРЮ и территории Косово и Метохии, за отсоединение Косово от Сербии и создание отдельного государства или его присоединение Албании.